

ems

1714

a Sant Pol

ELS FETS DEL 15 DE FEBRER A SANT POL. PÀG 4 / LA COMISSIÓ 1714. PÀG 6 /
ENTREVISTA A JOSEP MESTRES, DIRECTOR DE LA RECREACIÓ TEATRAL DE LA
CREMA DEL POBLE. PÀG 8 / PROGRAMA D'ACTES DEL TRICENTENARI. PÀG 12

SUMARI

---

4 Especial 1714
Els fets del 15 de febrer de 1714 a Sant Pol de Mar

---

6 Actualitat
La Comissió Sant Pol 1714

---

7 Actualitat
A LES ENVISTES DEL 15 DE FEBRER. A Sant Pol som gent berganta
La llegenda d'El Pi del Soldat

---

8 Entrevista
Josep Mestres "Volem cremar Sant Pol"

---

10 Notícies
L'Escola s'afegeix a la celebració del Tricentenari amb la recreació dels escenaris del 1714 a Sant Pol

---

11 Recursos
La recerca històrica
Per saber més del tema...

---

12 Agenda
Programa d'actes del Tricentenari a Sant Pol de Mar

Ajuntament de Sant Pol de Mar

Plaça de la Vila, 1 - 08395 Sant Pol de Mar
93 760 04 51 - digueslateva@santpol.cat
www.santpol.cat

Facebook: [AjuntamentSantPol](https://www.facebook.com/AjuntamentSantPol) - Twitter: [@ajsantpol](https://twitter.com/ajsantpol)

Edita: Ajuntament de Sant Pol de Mar
Coordinació, redacció i maquetació:
Àrea de Comunicació i Regidoria de Cultura
Disseny original: Noè Fanlo
Fotografia: Pito Estol, Ajuntament
Impressió: Gráficas Campás
Distribució: MARESNova.lc serveis
Publicitat: 93 760 01 52 / ens@santpol.cat

ens
www.ensdigital.info
ens@santpol.cat
Facebook: [EnsDigital](https://www.facebook.com/EnsDigital) / [NouSantpolenc](https://www.facebook.com/NouSantpolenc)
Twitter: [@ensdigital](https://twitter.com/ensdigital)
Dipòsit legal: B-24263-93

El nou santpolenc no comparteix necessàriament les opinions signades.
Se'n permet la lliure reproducció, sempre que se'n citi la procedència.

1714 X 2014

EDITORIAL

1714/2014

Aquest és l'any del Tricentenari, la commemoració dels tres-cents anys de la pèrdua de les institucions nacionals catalanes després de la derrota de Barcelona l'11 de setembre del 1714.

Catalunya i tots el catalans hem de poder decidir el nostre futur. Ja n'hi ha prou d'humiliacions a la nostra llengua, a la nostra cultura, a les nostres tradicions, a la nostra manera de fer.

Fins ara hem estat sotmesos i hem sigut submisos. Però ja és l'hora de reclamar democràticament el que ens correspon.

Hem de poder fer una consulta per donar veu al nostre poble, el poble de Catalunya, únic amo de la sobirania de la nostra nació. I l'hem de guanyar per poder tenir un estat propi. Aquest procés, entre tots, l'hem de fer imparabile.

L'Estat espanyol ens aboca a la pobresa a la major part dels ciutadans i cada vegada és més reduïda la classe mitjana.

Volem ser independents per poder donar resposta a la manca d'esperança dels més desfavorits, dels més castigats per la crisi. Necessitem un país on el benestar de les persones i la justícia social siguin els principals objectius. Per això volem decidir, hem de decidir, per triar el nostre destí. Volem una Catalunya, de nou, rica i plena.

El que sí és segur és que a partir d'aquest 2014, no serem mai més el que érem, ja no hi ha marxa enrere. Des d'aquesta editorial us encoratjo a participar activament en totes les iniciatives reivindicatives dels actes que es faran a diferents indrets del país i, com no, als de la nostra vila.

VISCA CATALUNYA !!!!!

Montserrat Garrido Romera
Alcaldeessa de Sant Pol de Mar

Els fets del 15 de febrer de

► **El març de 1890 en la revista "El Santpolench" es va publicar el text que es transcriu literalment a continuació:**

"15 de febrer de 1714. Las tropas de Felip V, sitian en Sant Pol als valents voluntaris catalans del regiment de Amill.

La valerosa defensa que sostingueren los sanpolenchs contra las tropas francesas que Felip V de Castilla portá per implantar l'absolutisme en nostra terra, fou motiu de la destrucció d'aquell poble. Apurant tots los recursos y devant de la superioritat de las del enemich, abandonant lo poble per las donas y'ls vells, se possessionaren los soldats del d'Anjou, de can'N Reig y desde alli foren amos de la població.

Pero'ls valents voluntaris manats pel company y amich del general Moragas, En Villar de Sant Pol en numero de 50 homes escullits, se retiraren y's feren forts en la torre de la Martina que en-

care avuy s'aixeca á cosa de mitx quart de la població, jurant morir avants que rendirse.

"Desde allí vegeren lo saqueig y crema de la vila, y 'l cástich imposat á las campanas que fossen destrossadas"

Desde allí vegeren aquells valents lo saqueig y crema de la vila, y 'l cástich imposat á la s campanas que tócaren á somatent que fossen destrossadas, lo mateix que'l rellotge públich. Lo venjatiu monarcaprohibí la reedificació del poble; però passada la guerra tornáren á sas llars los sanpolenchs situantse en tendas formadas ab mantas y pals, vora la platja. Tendas que havian d'arrencar

mes que depressa refugiantse en las barcas de pescar, cada vegada que'ls executors de la bárbaras ordres del rey butxí anavan pera fer efectiu lo seu cumpliment.

Aquells estats de cosas durá algun temps; lo santpolench, lo bergant per la causa del absolutisme, no tenia altre abrigh ni soplug que la manta, y la veu de las campanas del seu rellotge ja no l'avisava del perill de las llibertats de la terra.

Allavoras fou quan nasqué l'adagi que es sagell de la glòria pera Sant Pol de Mar: "A Sant Pol la manta Y la gent berganta"

D'allavors data també lo ¿quina hora es?, sátira que recordava i recorda encare aquella terrible hora de la pèrdua de las llibertats de la terra catalana.

Los fills de Sant Pol s'enfadan al sentir l'infamant pregunta y tenen rahó. ¿Cuant serà que ells y nosaltres, los de S. Pol y 'ls de tot Catalunya podrém

1714 a Sant Pol de Mar

contestar als que 'ns preguntin èquina hora es?:

La hora de que Catalunya recobri lo perdut."

Els fets que es relaten en aquest escrit fan referència a un episodi de la Guerra de Successió (1702-1714), ja que malgrat el pes específic, indiscutible i simbòlic que relaciona Barcelona amb aquest conflicte, no només va afectar la ciutat. La guerra va arrasar la geografia catalana i, en el cas del Maresme, a tocar de la capital catalana, va significar la destrucció de nombroses poblacions a mans de les tropes borbòniques.

A més de descriure la gran tragèdia que va viure la nostra població aquell funest dia de febrer, l'escrit del Santpolench considera que aquests fets van actuar com a detonant d'alguns dels trets de la nostra imatge com a col·lectiu que han arribat fins als nostres dies. Expressions com "Sant Pol quina

hora és?" o "Sant Pol la manta i la gent berganta" són conegudes popularment tres-cents anys després dels fets ocorreguts el 15 de febrer, sense que la majoria de la població recordi què va significar aquesta data per a la nostra vila o, fins i tot, que Sant Pol va ser

---

“Què hi ha d’història i què de llegenda? Quina relació hi ha entre la destrucció del poble i la llegenda del rellotge de sol?”

---

totalment arrasat durant la guerra de successió.

Però, tot i que sí que hi ha evidència històrica que durant la guerra de successió el poble de Sant Pol de Mar,

entre altres de la comarca, fou destruït, no s'han trobat molts més textos que expliquin detalladament el que va succeir a Sant Pol. Què hi ha d'història i què de llegenda? Quina relació real hi ha entre la destrucció del poble i la llegenda del rellotge de sol? Tres-cents anys després dels fets ocorreguts el 15 de febrer de 1714 el encara són moltes les preguntes que es plantegen sobre dels fets realment ocorreguts. Malgrat la profunda ferida ocasionada, ningú no s'havia mostrat fins ara disposat a refer un passat poc gloriós. És per aquest motiu que aprofitant el Tricentenari dels fets ocorreguts l'11 de setembre a Barcelona i el gran nombre d'actes que s'organitzaran arreu del país, Sant Pol de Mar es vol sumar a la commemoració i aprofitar l'ocasió per recuperar la memòria històrica sobre els fets ocorreguts uns mesos abans a la nostra vila i, al mateix temps, aprofitar l'empenta per documentar-los més exhaustivament.

La Comissió Sant Pol 1714

► La commemoració dels tres-cents anys de l'episodi de l'11 de setembre de 1714 ha estat l'incentiu que ha servit d'impuls a molts ajuntaments de la comarca, entre ells el de Sant Pol de Mar, per organitzar una comissió de treball encarregada de fer memòria dels fets ocorreguts els primers anys del segle XVII. La comissió està formada tant per representants de l'equip de govern (l'alcalde i el regidor de cultura) i de diferents partits polítics (CiU, ERC, ICV), com per experts en la matèria i representants d'entitats de Sant Pol, i té l'objectiu de fer una programació d'activitats per tal d'ajudar a la recuperació de la memòria històrica d'uns fets poc coneguts per la major part de la població santpolenca.

Els actes culturals que s'organitzaran per la comissió Sant Pol 1714 volen posar èmfasi especial en els fets ocorreguts en la nostra vila, doncs enguany ja són molts els actes que s'organitzaran en motiu del Tricentenari tant a nivell de país com de comarca.

L'acte inaugural, el Concert de Sant Pau

El tradicional concert de Sant Pau, que enguany celebrava ja la seva dotzena edició, va ser el tret de sortida als actes organitzats en motiu de la commemoració. El 26 de gener a la tarda es va iniciar la programació 1714 a l'Església parroquial de Sant Jaume, amb un concert de cor i cobla per tal de començar-la amb la música més rellevant de casa nostra: la sardana, la nostra dansa, i el cant coral. El concert va ser interpretat per la cobla la Principal del Llobregat, el cor l'Aixa i la coral Renaixença. Un total de cent cantaires van repassar les principals peces del repertori sardanístic amb un arranjament fet per a l'ocasió.

A més, durant el concert també es va fer l'estrena d'una nova sardana amb la composició de Jesús Ventura que porta el nom de "Sant Pol, la Manta" i que fa referència als fets ocorreguts el 15 de febrer de 1714 a Sant Pol de Mar. El concert, que va ser organitzat per la comissió Tarridas, pretenia fer gaudir al públic amb la nostra música, omplir els sentits amb aquesta fusió de cant i so i expressar el sentiment de terra i pàtria que tots portem dins.

La teatralització dels fets històrics

Amb el títol *Sant Pol quina hora és? 15 de febrer de 1714, mort i renaixement d'un poble*, l'acte es representarà el mateix dia en que varen succeir els tràgics fets de la crema de Sant Pol de Mar a mans de les tropes borbòniques franceses. L'espectacle pretén d'una banda explicar els fets històrics ocorreguts i, d'altra, explicar com la força d'un poble pot superar la tragèdia de la mort i la guerra per tornar a renéixer. No és, per tant, una pura representació teatralit-

zada del fets sinó un espectacle pluridisciplinar en el que es barrejaran diferents elements (dramatúrgia, dansa, pirotècnia, música...) per tal de fer una lectura lliure de la tragèdia que va viure Sant Pol fa tres-cents anys.

L'espectacle que produeix el Centre Cultural i d'Esbarjo de Sant Pol de Mar es representarà en tres escenaris a l'aire lliure (carrer Nou, plaça de Sant Pau i platja de les barques) i comptarà amb la participació d'un gran nombre de santpolencs que actuaran com a figurants per tal de fer una recreació del Sant Pol de l'època.

Actes divulgatius sobre la guerra de successió

Durant el transcurs de l'any s'aniran programant conferències per tal de conèixer millor els fets històrics ocorreguts al nostre país el 1714. Entre ells està previst de cara a l'abril una sortida a Barcelona per visitar el Born Centre Cultural i, de cara al juny, unes rutes guiades per conèixer els escenaris en els quals es van disputar les batalles de Sant Pol de Mar prèvies a la crema del poble.

El dia de Sant Jordi es farà un taller de contes a la Biblioteca municipal en el que s'explicarà el conte "Sant Pol la manta". Aquest conte, amb text d'Ester Roig i il·lustracions de Lluísot, va ser editat el 2009 com a primer títol de la col·lecció *Una rierada de contes* que es va fer conjuntament amb els ajuntaments de Sant Cebrià de Vallalta i Sant Iscle de Vallalta i precisament és una adaptació per a infants dels fets ocorreguts el 15 de febrer de 1714.

A LES ENVISTES DEL 15 DE FEBRER

A Sant Pol som gent berganta

M'explico. Des de gairebé sempre ens hem preguntat què significava la paraula 'berganta' en la frase històrica i tradicional 'Sant Pol la manta i la gent berganta'. Un dia vaig improvisar una suposada teoria que després Joan Coromines me la confirmà en els seus diccionaris. És freqüent en català la transposició de *er* en *re*, com 'bergant' amb 'bregant'.

Els diccionaris de Coromines diuen BERGANT 'pillet, murri, prové del sentit que tenia antigament de 'home de baixa estofa que forma colla amb altres', 'jornaler que treballa en brigada en feines de baix nivell'. 'Mal subjecte, persona de mala conducta moral'. En castellà diu que prové del català bergant 'trabajador que trabaja en brigada, 'bergante', 'soldado mercenario, hombre de mundo que va con gente alegre, hoy 'malechor'.

Tot plegat, gairebé un insult que ha passat a la història popular pronunciat probablement pels soldats durant la guerra de Successió quan les terres de parla catalana anaven a la una contra Felip el Borbó i les seves tropes van cremar la nostra població l'hivern del 1714. Explica la història que el 15 de febrer del 1714 les tropes borbòniques assetjaren Sant Pol. Molts santpolencs van morir en l'heroica resistència. El rei va impedir la reedificació del poble hostil (bergant/bregant) i el poble es va veure obligat a refugiar-se a les platges i muntanyes properes sota improvisats tendals de mantes. D'aquí pot provenir la frase 'Sant Pol la manta i la gent berganta'. La llegenda del rellotge 'Sant Pol quina hora és' també pot provenir d'aquella destrucció ja que el rellotge havia estat destruït com a càstig pels lleials a Felip V.

Però tornant al començament. El nostre compatriota Joan Coromines, molt vinculat a la nostra vila, i de qui manllevo alguns dels arguments sobre el mot 'bergant' acaba dient: 'En totes les llengües romàniques, el mot 'bergant' prové de l'italià, com totes les formacions de paraules acabades en *-ante*. Això fa pensar que 'bergante' en espanyol i bergant en català han de procedir d'aquesta llengua. No obstant això, hi ha a més en italià el verb 'brigare', treballar, esforçar-se, i que en occità i català tenen també 'bregar', bregar, esforçar-se, lluitar. Per la qual cosa és probable que en els tres idiomes sigui un mot originari d'aquests països. I ja hem dit que la transposició de *re* en *er*, és un fenomen freqüent en català: 'bregant/bergant'. I qui busca brega és un malfactor. Però ¿per què encara avui molt gent nostra pensa que 'gent berganta' és un gran elogi, quan va ser dit con un insult?

Coromines és l'únic que apunta a una solució que ens deixa més satisfets, perquè quan es digui de Sant Pol que és gent berganta, no serà cap insult sinó un gran elogi, perquè és una gent bregada, que lluita, que s'esforça 'fins que recobri ses llibertats'. Gràcies, mestre. Si no és veritat, està ben trobat.

Lluís Cabruja i Garriga
Sant Pol de Mar

La llegenda d'El Pi del Soldat

Segons la llegenda conta repenjat en un gran pi un soldat hi va morir tot fugint de la vall fonda.

Nostra terra era un combat, entre borbons i veïns, per forjar la llibertat de Sant Pol i dels seus fills.

Vet aquí que aquell soldat s'amagà per desertar: una filla de la mar el deixà ben encisat.

Frisant els enamorats s'estimaven sota els pins lluny del fragor dels combats i amagant-se pels camins.

Quan els pares descobriren que el soldat fou botifler el pa i la sal li negaren perquè res no acabés bé.

L'enamorat per despit intentà de nit fugir. Prò ensopegà i pel brogit una bala el va ferir.

I així acaba la història del nostre Pi del Soldat, perquè té bona memòria el poble mai no ha oblidat.

Versió lliure de Lluís Cabruja
Sant Pol de Mar

Josep Mestres “Volem

Josep Mestres
Director de l'espectacle

El proper 15 de febrer farà tres-cents anys de la crema de Sant Pol a mans de les tropes de Felip V. El Centre Cultural prepara una recreació teatral d'aquests fets per al mateix dia, a través d'un espectacle multidisciplinar al carrer, que trepitjarà alguns d'aquests escenaris.

► **D'on surt la idea de fer aquest espectacle?**

La idea neix a partir del moviment nacional per festejar el Tricentenari. A Sant Pol tenim història del 1714, va ser un dels pobles més catigats. A més, nosaltres tenim el referent del "Sant Pol, quina hora és?", que ens ve per aquí. I és qüestió de fer justícia, perquè sempre ha estat motiu de burla i està molt bé la història del rellotge, que algú es devia inventar, però és qüestió de començar a explicar les coses tal com són.

► **Molta gent no sap d'on ve la llegenda del rellotge...**

Jo penso que a nivell nacional el Tricentenari ens ha servit a tots per fer memòria i posar les coses al seu lloc. Fins ara del 1714 només celebràvem l'11 de setembre, però van passar moltes més coses aquell any. També ha anat molt bé perquè cada poble refés la seva història, i ara ens n'estem adonant. Algú sabia que el 15 de febrer

---

“És qüestió de fer justícia, perquè sempre ha estat motiu de burla, i començar a explicar les coses tal com són”

---

s'havia cremat Sant Pol? Era una cosa que no es deia, que no s'explicava, pel que fos. Això serveix a nivell nacional i a nivell local per posar les coses una miqueta en ordre.

► **I què és farà a Sant Pol per donar-ho a conèixer?**

A Sant Pol per tot això calia fer alguna cosa i es va crear una comissió, que com a pal de paller té l'Ajuntament, i

cremar Sant Pol”

que està organitzant diferents actes al poble. Un dels plats forts és l'escenificació dels fets que van passar a Sant Pol, tenint en compte que és un espectacle i no una recreació fidel, i hi haurà coses més aproximades i d'altres que s'allunyaran del que realment va passar. El que volem és intentar descobrir aquests fets. L'espectacle pretén que

“És un espectacle i no una recreació fidel. El que volem és que tothom senti la història, que ho revisquem”

tothom senti la història, que ho revisquem. Està bé recordar la memòria històrica, sigui per bé o per mal.

► Què va passar a Sant Pol?

No ho sabem exactament, perquè no hi ha gaire cosa escrita, no s'han trobat documents. Però parlant amb uns i altres hem pogut anar refent aquesta història. Un historiador em deia: “A Sant Pol heu d'estar orgullosos, això de ‘Sant Pol, quina hora és?’ és un crit de guerra”. Volem intentar aproximar-nos al màxim als fets. El que sí sabem és que Sant Pol es va cremar, el poble va quedar completament arrasat, per tant volem cremar Sant Pol, que es vegi, però amb tot un fil argumental.

► En què consistirà l'espectacle?

Ens trobarem tots a la Plaça de l'Estació on hi haurà un primer espai escènic. Es recrearà una fira de poble amb ambientació de l'època. El públic passarà per allà i els actors els faran participar. Si algú es vol animar pot venir vestit de l'època. Després es durà el públic fins als Quatre Cantons,

on un personatge explicarà què és el que està passant al país i a Sant Pol. Llavors arriben les tropes i el públic marxa cap a Sant Pau, mentre va sortint tothom a defensar el poble, i les campanes van tocant.

► I un cop allà?

A Sant Pau hi haurà el segon espai escènic, on el públic podrà gaudir d'una altra part de l'espectacle que ara tampoc volem explicar perquè l'espectador ho vagi descobrint mica en mica. Després baixarem tots cap a la platja de les barques. Demanem també que tothom que vulgui baixi amb mantes. En aquest tercer escenari hi haurà una posada en escena amb llums i una ambientació molt tendra. Hem pensat que per escenificar tot aquest dolor i aquesta tendresa no hi ha res millor que la dansa, i l'Anna Agustí ha preparat un muntatge que mostra aquest moment d'angoixa per com ha quedat el poble, després que l'hagin arrasat. També es recitaran textos per acompanyar el joc visual i la música. Després això, el poble torna a néixer d'alguna manera, cantant tots junts.

► Necessiteu voluntaris?

En tenim però sí que en necessitem molts, si hi ha algú a qui li faci gràcia participar-hi es pot posar en contacte amb nosaltres. Amb el vestuari ja comptem amb la col·laboració de la gent, intentarem ambientar-ho per disfressar una mica el poble. Aquí, qui fa de pal de paller és el Centre Cultural, que aglutina tots els que hi participen: Txacum, els Diables, els Geganterers, també hi haurà la gent de l'Esbart, que té vestuari de l'època i molta gent del poble... Igualment hi ha molta part tècnica, s'ha de cuidar l'ambientació, el so... El text l'hem tret d'alguns fets històrics, alguns noms que apareixen són verídics, com Villar

“Creiem que és una manera molt bonica de poder-ho celebrar, de recuperar els fets i tornar-los a recordar”

del Grau, o algunes frases extretes de textos d'Ignasi Iglésias.

► Un espectacle que promet.

Fa una certa gràcia i també respecte, perquè no sabem com anirà. Hi ha algun text marcat en certs moments, pels personatges principals, però la resta és totalment improvisat. El teatre de carrer és molt participatiu, el propi públic en forma part. Si funciona bé, la idea és que sigui un espectacle més de Sant Pol, que el puguem anar fent, encara que no sigui el 15 de febrer, però ens agradaria que tingués una continuïtat. Pensem que pot set un espectacle molt maco, diferent dels que estem acostumats. I creiem que és una manera molt bonica de poder-ho celebrar, de recuperar aquests fets, i de tornar a recordar i cridar allò de “Sant Pol quina hora és?” i “Sant Pol la manta i la gent berganta”.

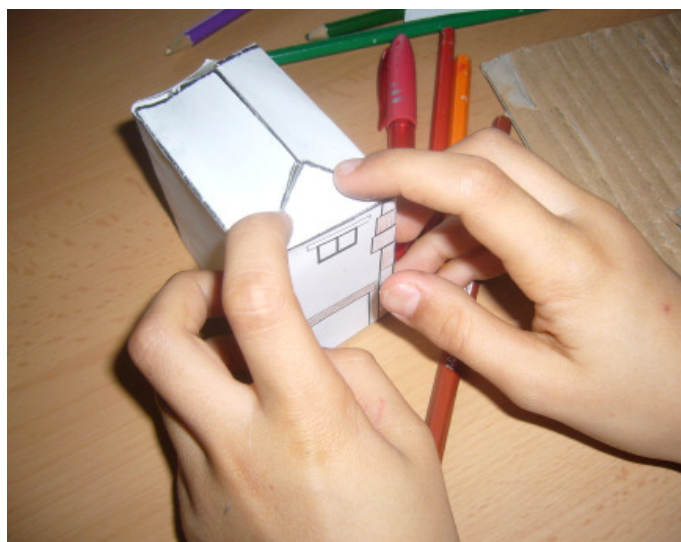
L'Escola s'afegeix a la celebració del Tricentenari amb la recreació dels escenaris del 1714 a Sant Pol

► L'Escola Sant Pau treballa durant aquest mes la Guerra de Successió a Sant Pol de Mar. Per això, els alumnes de cinquè estan elaborant unes maquetes que evocuen diferents indrets del poble on van tenir lloc els principals fets ocorreguts el 1714. L'objectiu és que els nens coneguin aquesta història d'una manera més lúdica.

Entre els actes que s'estan duent a terme a Sant Pol per celebrar el Tricentenari destaca el particular homenatge que es fa des de l'Escola Sant Pau als fets que van tenir lloc el 1714 al municipi. Mentre treballen la Guerra de Successió, els alumnes de 5è. estan construint unes maquetes dels principals escenaris d'aquests fets. El projecte pretén que els nens aprenguin d'una manera vivencial els fets històrics que van succeir fa tres-cents anys al poble.

Així, els diferents escenaris retallables que construiran els alumnes recreen alguns dels escenaris clau d'aquesta guerra: la torre Martina, Sant Pau, l'església de Sant Jaume, Can Villar, Can Reig, la platja dels pescadors, el Pi del Soldat i els carrers del poble.

Aquesta unitat didàctica s'emmarca dintre de l'assignatura de ciutadania, on entre altres coses es treballa també el coneixement del medi proper.

30 de gener
Els 400 fusellers catalans d'Amill desembarquen entre Arenys i Canet, es dirigeixen a Sant Pol i recuperen la Torre de la Força (actual campanar de l'Església de Sant Jaume)

La recerca històrica

► **Una altra de les accions que la Comissió Sant Pol 1714 ha iniciat és l'encàrrec d'una recerca històrica que ens permeti documentar científicament els fets que van ocórrer a Sant Pol el 15 de febrer de 1714. Aquesta tasca s'ha encarregat al Sr. Joan Bellsollell de la Universitat de Girona, que és especialista en aquesta època i que ja ha realitzat altres treballs sobre el Maresme.**

La recerca es va iniciar el setembre de 2013 i esperem tenir resultats a finals del 2014, tot i que és un treball molt laboriós que fa difícil poder establir un termini precís ja que depèn de la documentació que es vagi trobant en els arxius consultats.

L'objectiu d'aquest encàrrec és doble. D'una banda poder documentar uns fets que a dia d'avui només es coneixen a partir de la transmissió oral però que de moment no compten amb fonament científic. D'altra banda poder argumentar la participació de Sant Pol de cara a poder demanar la inclusió de la senyera de Catalunya en el seu escut. Tot i

que actualment ja hi està present, perquè sigui oficialment reconeguda a nivell d'heràldica, cal demostrar que a la vila va ocórrer algun fet destacat que justifiqui la presència de la senyera en el seu escut.

A data de la publicació d'aquest article i tenint en compte que encara queda molta documentació per consultar, s'ha trobat constància documental, a partir d'uns textos notariais trobats a l'Arxiu històric d'Arenys de Mar, que el poble va ser cremat i arrasat completament no deixant, segons les fonts trobades, "pedra sobre pedra". De totes formes encara falta trobar alguna font que relacioni aquesta catàstrofe amb l'atac de les tropes borbòniques o que aportï detalls sobre els fets ocorreguts.

Està previst fer una presentació pública dels resultats de la recerca un cop finalitzada i una edició d'aquesta perquè pugui ser d'accés públic. Sobre el format de l'edició encara no es pot concretar ja que dependrà de l'extensió i estructura del treball final.

Per saber més del tema...

► **Sobre els fets concrets que van passar a Sant Pol de Mar no existeix gaire documentació sí, en canvi, que en podem trobar molta sobre el context històric en el qual es van produir: la guerra de successió. A continuació presentem un seguit de recursos als que podeu accedir si voleu aprofundir sobre el tema.**

www.guerradesuccessio.cat

Aquesta web museu es va activar la tardor passada a iniciativa de la Fundació Bosch i Gimpera i del grup de recerca Didàctica i Patrimoni de la Universitat de Barcelona. Una vintena llarga d'especialistes i historiadors, redactors, documentalistes, il·lustradors i dissenyadors van treballar plegats per bastir una completa cornologia dels fets bèl·lics i polítics d'aquest transcendental conflicte internacional de la primèria del segle XVIII. La pàgina es divideix en tres grans apartats divulgatius: a "el conflicte" hi ha una introducció de la confrontació paneuropea i una anàlisi detallada del paper i la implicació d'Anglaterra en el conflicte; a "les batalles" es descriuen una desena d'escenaris de la guerra al Principat, i a "els exèrcits" hi ha una descripció de l'organització militar, els comandaments i combatents i les fortificacions. El portal es tanca amb una selecció de recursos, des de còpies digitalitzades de fonts primàries fins a una àmplia bibliografia,

passant per jocs i material didàctic, informació de grups de recreació històrica i alguns vincles interessants.

www.tricentenari.cat

Aquesta web l'ha creat la Generalitat de Catalunya per englobar tota la informació sobre els actes culturals, exposicions, debats i rutes que enguany es faran a diferents municipis de Catalunya per commemorar l'efemèride. El programa d'accions del Tricentenari s'articula a partir de set grans línies estratègiques. Cadascuna d'elles agrupa temàticament les diferents activitats que es portaran a terme al llarg de 2014 arreu del país. En aquest context, emergeixen dues funcions fonamentals del Tricentenari: promoure la memòria dels orígens i les causes del present a través de fets clau de la nostra història, per una banda, i, per l'altra, aprofitar la commemoració per suscitar un debat sobre el nostre present i futur col·lectius.

Tricentenari. Què commemorem? (goo.gl/RZlz2)

Aquest vídeo presentat a la inauguració del Born Centre Cultural repassa els antecedents i les conseqüències dels fets del 1714, explicats per historiadors i representants de la cultura com ara l'escriptor Albert Sánchez Piñol, l'historiador Agustí Alcoberro o la productora Isona Passola.

Gener

► Diumenge 26 de gener

Concert de Sant Pau, Concert de cobla i cant coral

A càrrec de la Cobla La Principal del Llobregat, la coral Renaixença i el cor l'Aixa. **Hora** 6 de la tarda / **Lloc** Església Parroquial de Sant Jaume.

Febrer

► Dissabte 15 de febrer

Sant Pol quina hora és? 15 de febrer de 1714, mort i renaixement d'un poble

Hora Inici a 2/4 de 7 de la tarda / **Lloc** Plaça de l'estació. Recorregut de l'espectacle (Carrer Nou, Plaça de Sant Pau, Platja dels pescadors).

Abril

► (data a determinar)

Visita al Born Centre Cultural

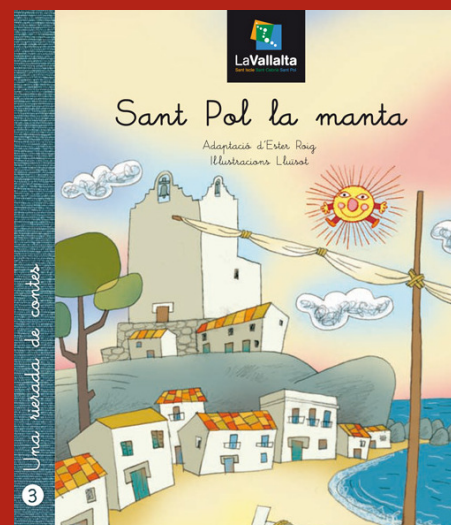
Sortida per visitar aquest espai històric emblemàtic que recull la memòria del setge del 1714.

► Dimecres 23 d'abril

Contacontes: "Sant Pol la manta"

Lectura del conte per a nens i nenes. **Hora** a les 11 del matí / **Lloc** Biblioteca municipal.

Juny

► (data a determinar)

Ruta guiada "Les batalles de Sant Pol de Mar"

Els actes previstos pel segon semestre de l'any, així com algun altre acte que pugui complementar la programació seran anunciats mitjançant l'ENS i el web municipal a mesura que es vagin concretant.

